

על אמונה

מסופר על גוי שהיה גר בשכנות עם רבי יהודה הלוי, שאף הוא – להבדיל אלף הבדלות – היה משורר. אך גוי זה לא האמין שיש בורא לעולם, ולשיטתו העולם נברא מאליו. ויכוחים רבים ניהל רבי יהודה הלוי עם שכנו הגוי, אך כל ראיותיו של רבי יהודה הלוי לא גרמו לגוי הכופר לשנות את דעתו, הוא נשאר איתן בדעתו שהעולם נברא מאליו.

יום אחד חיבר המשורר הגוי שיר, וכשהגיע לסוף החיבור לא ידע כיצד לסיימו. יצא המשורר אל גינת ביתו, ובעזרת האוויר הצח והאווירה הקסומה, קיווה למצוא שורה נאה לסיום השיר. באותה שעה בדיוק, עבר רבי יהודה הלוי ליד ביתו של הגוי, וראה מבעד לחלון את דף השיר מונח על שולחנו של המשורר, ואף הבחין בשורת הסיום החסרה. נכנס רבי יהודה הלוי אל בית המשורר, והוסיף שורת סיום נאה ומתאימה לשיר. בסיום הכתיבה יצא רבי יהודה הלוי מבית הגוי ושב אל ביתו. כאשר חזר הגוי מהטיול בגינה, מצא את השיר מושלם, והתפלא: הכיצד זה קרה? מי כתב את השורה היפה כל כך?

מופתע ומרוגש משורת הסיום הנפלאה, נכנס הגוי אל שכנו רבי יהודה הלוי, וסיפר לו על הפלא הגדול בהשלמת השורה.

"מדוע הנך מתפלא מי כתב את השורה?" שאל אותו רבי יהודה הלוי בקרירות, "אולי השורה נכתבה מאליה?"

"לא יתכן!", קבע הגוי בנחרצות. "שורה נפלאה ומתאימה כל כך לשיר, לא יתכן שתכתב מאליה!"

"ישמעו אזניך את מה שפיך מדבר", אמר לו רבי יהודה הלוי, "אם שורה אחת לא יכולה להיכתב מאליה, עולם מלא מופלא ומסודר כל כך, יתכן שיברא מאליו?!"

וכשהשאלה מהדהדת בחדר, נאלם הגוי, והבין שטעה בתפיסתו השגויה, ובוודאי שיש בורא ומנהיג לעולם.

מפורסמת היא קושייתו של רבי יהודה הלוי: בדבור הראשון המצווה על האמונה בבורא ית', מן הראוי היה להזכיר שהוא ברא את העולם ועשה שמיים וארץ, שזהו יסוד האמונה, ומדוע הזכירה התורה רק שהוציא אותנו ממצרים, הרי זה לכאורה מעשה חד פעמי ואינו יסודי כמו בריאת העולם?

מתרץ רבי יהודה הלוי, בספר הכוזרי, שאכן האמונה בבריאת העולם היא שורשית ויסודית יותר, אך ההכרה ביציאת מצרים תגרום יותר לחיזוק האמונה ולקביעתה בלב האדם, כיון שהם ראו זאת בעיניהם.

ה'אבן עזרא' (שמות כ', א') כתב, שהוא יישב לרבי יהודה הלוי כששאל אותו שאלה זו, שאין רמת בני האדם בעולם שווה, ואכן אמונה הנובעת מהכרה שה' ברא את העולם, כי כך נאמר להם מדורי דורות, ויתרה מכך כי כך הם ראו כתוב בספר התורה, היא דרגה השייכת למשכילים, והם אינם צריכים ראייה כלשהי מלבד אמונתם מכח הידיעה גרידא. אך ישנה דרגה פחותה, והיא שייכת לאלו שאינם משכילים ואינם מסתפקים בידיעה גרידא, אלא הם זקוקים לראיה הנשענת על מאורע מפליא שעשה אותו ה', שרק מכוחו ובזכותו הם יאמינו בו. וכיון שהתורה ניתנה לכל בני האדם על כל רמותיהם, לכן הזכיר בדיבור הראשון יציאת מצרים, כדי שהדיבור יותאם אף למי שאינם משכילים דיים.

מו"ר הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל, מיישב בדרך נוספת את שאלתו של רבי יהודה הלוי, ע"פ משל שהובא במכילתא בפרשת יתרו:

אדם אחד נכנס למדינה, אמר לתושביה: 'אמלוך עליכם?' אמרו לו: 'וכי עשית עבורנו דבר שתמלוך עלינו?' מה עשה? בנה להם את החומה, הכניס להם את המים, עשה להם מלחמות, ואז שוב פנה אליהם: 'אמלוך עליכם?' אמרו לו: 'הן והן'. כך המקום – מסיים המדרש את הנמשל – הוציא את ישראל ממצרים, קרע להם את היסוד, הוריד להם המן, העלה להם הבאר, הגיז להם השליו, עשה להם מלחמת עמלק, אמר להם: אמלוך עליכם? אמרו לו הן והן.

מדברי המדרש אנחנו למדים, שהיסוד לכל המצוות הוא הכרת טובה להקב"ה על שעשה עמנו ניסים, כך גם מבואר מפסוקי התורה, בתשובה לשאלת הבן החכם: "מה העדות והחוקים והמשפטי אשר צוה ה' אלוקיני אתכם?", ועונים לו: "ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה וגו' ויצונו לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלוקיני".

ואם כן, כיון שהדיבור הראשון, מלבד היותו ציווי לאמונה בהשי"ת, הוא גם יסוד לכל מצוות התורה, לכן הזכירה שם התורה את יציאת מצרים, שכפי המבואר הוא יסוד וטעם לכל קיום המצוות.

אחד מחסידיו של בעל ה'נתיבות שלום' מסלונים זצ"ל, נושע מצרה גדולה בה היה

לעילוי נשמת
הרב אלטר אהרן יצחק
הרשקוביץ זצ"ל
י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלוך לשבת
220 ש"ח בלבד
בנק דיסקונט סניף 56
השבון 61135

אסמכתא למייל:
Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, הדרה, ירושלים,
בני ברק, פתח תקווה, רחובות,
מודיעין עילית ואחיסמך

העלוך יוצא בעילום שם
להצלחת התורמים ברוחניות ובגשמיות

שרוי. מתוך רגשי הכרת הטוב לבורא העולם, שקל לפתוח גמ"ח לצורך הרבים, מתוך מחשבה שכאשר ייטיב עם הברואים, ישיב טובה לבורא.

החסיד בא אל מורו ורבו בעל ה'נתיבות שלום' להיוועץ עמו בדבר הקמת הגמ"ח, אך למרבה פליאתו אמר לו האדמו"ר: "לו אתה שומע לעצתי - אל תקים את הגמ"ח ואל תעשה דבר!" התפלא החסיד מאוד, אך האדמו"ר הסביר את תשובתו: "מוטב שתישאר כל ימי חיך עם ההרגשה הזאת שאתה חייב לרבש"ע. אם תקים את הגמ"ח, תפטור את עצמך בעשייה זו, ותחדל מלהכיר טובה לקב"ה על הטובה הגדולה שעשה עמך".

מה העולם צועק?

הגאון רבי שמשון דוד פינקוס צוק"ל

"ה' אדוננו, מה אדיר שמך בכל ה' אשר תנה הודך על השמים" (תהלים ח, ב). הקב"ה נתן את הודו על השמים, משם עושה הוא גדולות ונפלאות, וממילא שמו מתפרסם בעולם.

האמת הפשוטה היא, ששמו של הקב"ה מפורסם, גלוי וידוע לפני כולם. כל העולם כולו רואים את השי"ת, ובעצם, מציאות השי"ת היא הדבר הכי גלוי והכי פשוט בעולם. אנשים אינם תופסים זאת מסיבה אחת פשוטה: הם אינם משתמשים בכלים הנכונים לחפש אותו.

משל למה הדבר דומה? מספרים לאדם כי בתוך ביתו ישנם גלי קול שעל ידם פועלים מכשירים שונים. אבל מה לעשות - הוא אינו רואה אותם.

מה עושה אותו אדם? הולך וקונה משקפיים, ועדיין אינו רואה אותם. קונה מיקרוסקופ, ועדיין לא רואה אותם. אפילו דרך טלסקופ הוא לא מצליח להבחין בהם. קונה רשת משי שניתן לתפוס על ידה אפילו את ביצי החרקים - וגם זה לא מועיל. והוא עומד ותמה: היכן הם אותם גלים מסתוריים?

התשובה היא: עליו להשתמש בכלים הנכונים! יתירה מזאת, אדרבה, אם רוצים שלעולם לא יתפוס אדם את גלי הקול, נותנים לו להביט דרך המיקרוסקופ. או אז, כשהוא מגלה עולמות חדשים ומופלאים - חיידיקים, יצורים קטנטנים, הוא כל כך מתלהב, עד שמתקבלת אצלו התחושה שכל דבר שאינו נראה דרך המיקרוסקופ פשוט אינו קיים! באופן כזה אין ספק שלעולם הוא לא ימצא את גלי הקול...

חז"ל אומרים: "תשת חושך ויהי לילה" - זה העולם הזה שדומה ללילה" (ב"מ פג ע"ב). הקב"ה נמצא בתוך העולם, אלא שהוא עטף את עצמו במין ערפל, חושך. "אכן אתה א-ל-מסתתר" (ישעיה מה, טו) - הקב"ה כביכול מסתתר מאתנו.

הקב"ה שם אותנו בעולם, ואומר לנו: בואו, תסתכלו על דברים. ואכן האדם רואה עולם, והוא מחפש בו את האלוקים. לשם כך הוא חובש משקפיים, אך עדיין אינו רואה את אלוקים. הוא לוקח פנס מחפש מתחת למטה - לא רואה את אלוקים. עולה על טיל וטס לירח - וגם שם אינו מוצא אותו. גם כשהוא מפליג בצוללת אל מעמקי הים, האלוקים לא נגלה לעיניו! המסקנה שלו היא, אפוא: אין אלוקים! הוא לא קיים כי לא מצאתי אותו!...

שוטה! בצורה כזו ודאי שלעולם לא תמצא את האלוקים. אלוקים לא מחפשים דרך משקפיים, מיקרוסקופ או חללית. אם תקח את הכלי שאתו מסתכלים ורואים את אלוקים, מיר תראה אותו, ולא זו בלבד אלא ממש תצביע עליו באצבע ותאמר "זה

א-לי ואנוהו" - הנה הוא! - הכלים שאתם ניתן לראות את האלוקים הם: שכל בריא, ישרות ומידות טובות! אדם שיש לו ישרות עומד ומתבונן מהי עין, מהי כליה, ואיזו חכמה עמוקה טמונה בלב האדם. בנוסף, יש לו גם מידות טובות, כך שלא אכפת לו שיהיה אלוקים. הוא מוכן לקיים את כל אשר יצווה ויגזור עליו אלוקים. ואז לפתע הוא מסתכל על העולם ורואה את האלוקים. רואה פרח - "זה א-לי ואנוהו". הילד בא הביתה - "זה א-לי ואנוהו". האלוקים פרוש ונמצא בכל מקום. "מלא כל הארץ כבודו". אם רק תשתמש בכלים המתאימים - מיד תראה אותו!

זהו הפשט הפשוט בפסוק: "ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ" - אתה נמצא בכל מקום. כשבאים לשתות כוס מים - מברכים "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם", יוצאים מהשירותים - שוב 'ברוך אתה...'. אם רק רוצים ניתן לראות את האלוקים בכל מקום, אלוקים לא מסתתר. רק כלפי "ה' אדוננו; מה אדיר שמך בכל הארץ" צא מי שמחפש אותו עם פנס או עם מיקרוסקופ הוא "א-ל-מסתתר".

נמצא, שכל העולם הזה, כל מה שאדם רואה עם עיניו הגשמיות, זהו חושך המסתיר את האלוקים. אבל בעצם אלוקים אינו מוסתר מחושי האדם, הוא גלוי לפני כולם. הבריאה כולה זועקת; "מה אדיר שמך בכל הארץ!"

מצות האמונה היא להאמין בדברים שהם נגד הטבע והשכל, כגון שמחר הנך יכול להיות מיליונר גם בלי לקנות כרטיס מפעל הפיס.

הכיצד?! והרי אביך אינו מיליונר וגם לא קרוב משפחה אחר שלך. לזה צריך אמונה. גם לכך שהקב"ה יכול להכניס את כל העולם לתוך קופסת גפרורים צריך אמונה, כי במקרים אלו החושים הטבעיים צועקים נגד. נאמר בפסוק (ישעיה יא, ט) שבתקופה של ביאת משיח המציאות תהיה: "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים". כיצד, אם כן, ניתן יהיה לקיים את מצות האמונה באותם ימים?

ואמר על כך הרב מבריסק זצ"ל, שלעולם, בכל מצב, יהיה מקום לאמונה, כי כמה שנדע, תמיד יהיה חלק שלא נשיג בשכלנו, ועליו נהיה מצווים במצות האמונה [בזה מיושב גם כיצד קיימו אלו שעמדו בהר סיני את מצות האמונה, והלא נאמר (שמות כ, יח) "אתם ראייתם כי מן השמים דברתי עמכם"? אלא שעדיין היה חלק שהוסתר מעיניהם והם הוזקקו להאמין בו].

אך הידיעה שיש אלוקים זו ידיעה פשוטה שאין צורך עבודה באמונה, אלא שהעוה"ז הוא עטיפה חזקה מאוד. סוף כל סוף אדם מורגל בכל שעות היממה להשתמש בחושים הטבעיים שלו, לחפש דברים עם

משקפיים. הוא רגיל להשתמש בכלים של העוה"ז. מכאן נובע הצורך במלחמה נגד השקר הגדול של העולם. העולם כביכול אומר לאדם: מה שנתפס בעיניך - זוהי המציאות האמיתית! למרות שקביעה זו היא בעצם נגד השכל הישר, נגד הפשטות.

והנה יש הסבורים כי ענין האמונה הפשוטה הוא להאמין משום שכך אמרו להם, בלי לחקור. לדעתי זו טעות! מי שמאמין כי אמרו לו - בבחינת "פתי יאמין לכל דבר" (משלי יד, טו), הוא טיפש. אמונה פשוטה היא להאמין באופן פשוט במה שרואים. כלומר כך: אדם רואה תיקרה. הוא יכול להסתפק: אולי אני חולם, אולי אין כאן כלל תיקרה, אולי, אולי וכו'. זוהי שטות! יש להאמין שמה

שרואים - כך הוא! - בכל מקום רואים את השי"ת, שהרי מי ברא את הכל? מי מפרנס אותנו? מי נותן לנו כח? את הכל נותן לנו השי"ת. אמונה פשוטה פירושה לחיות עם מה שרואים שהוא פשוט וברור. לא להיות טיפש ולא להיות רשע.

באופן כללי, העולם מחולק לשלוש אמונות: נצרות, איסלאם, ולהבדיל אלף אלפי הבדלות היהדות. כולם מודים שהקב"ה הוא אחד יחיד ומיוחד, רק שאותם סכלים טוענים שאותו האיש הוא הנביא שלו וכו'. העולם כבר עומד כמה אלפי שנה, וכל העולם כולו שר שירה להשי"ת. "כי ממזרח שמש ועד מבוא גדול שמי בגוים" (מלאכי א, יא). אבל לאחרונה קמו כמה טיפשים המיתממים ושואלים: "אולי אין ה'?" - משוגעים! כל העולם כולו צועק אמונה. זהו הדבר הכי פשוט, הכי גלוי שיש!

זה מה שדוד המע"ה זועק: "ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ" - מציאות ה' מתגלה לעין כל בכל מקום ובכל פרט מהבריאה. אין לך פינה בכל העולם שאינה צועקת אלוקות!

מספרים על בעל 'שולחן ערוך הרב' שפעם שאל את בנו: "מה אתה רואה שם?" ענה לו הבן: "תקרה". וכי אינך רואה אלוקות?!" - תמה. ובאמת זהו דבר פשוט. לא צריך להיות בעל 'שולחן ערוך הרב' כדי להבין זאת. מי שהוא קצת ברדעת רואה אלוקות בכל פרט בבריאה. הרי אין מי שמסוגל לתפוס את החכמה המופלאה הטמונה בשמש או בירח! וכי ניתן בכלל לתאר את הנפלאות שישנן בפרח אחד?! מי יכול בכלל לתפוס דברים כאלו?! בכל גרגיר חול מתגלה אלוקות!

האם השתדלות = עונש?

הגאון רבי לייב נתן מינצברג זצוק"ל

אמרו במשנה - רבי שמעון בן אלעזר אומר, ראית מימין חיה ועוף שיש להם אומנות, והן מתפרנסין שלא בצער, והלא לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני, אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי מעשי, וקפחתי את פרנסתי (קידושין פב).

ובגמרא שם - תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר, מימי לא ראיתי צבי קייץ, וארי סבל, ושועל חנוני, והם מתפרנסים שלא בצער, והם לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני, מה אלו שלא נבראו אלא לשמשני, מתפרנסים שלא בצער, ואני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעשי, וקפחתי את פרנסתי שנאמר (ירמיה ה) עונותיכם הטו. ועיין בספר פני יהושע בקידושין שהרעותי את מעשי וקפחתי פרנסתי.

לכאורה נראה דרבי שמעון בן אלעזר נגד כל בני אדם אמר דבר זה, והרעותי את מעשי אחטא אדם הראשון קאי, דקודם החטא וודאי שהיו כל בני אדם מתפרנסין שלא בצער כלל, והכל היה מוכן לפניו, כמו שנאמר לו מכל עץ הגן אכול תאכל, ואין לך פרנסה מתוקנת יותר מזה, ומכל שכן לפי הדרש, שמלאכי השרת היו צולין לו בשר היורד מן השמים, אלא לפי שהריע מעשיו, נתקפת פרנסתו, ונאמר לו בעצבון תאכלנה, שדורשים בפרק ערבי פסחים, שקשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, כך נראה לכאורה, אלא שהרי גם כך יש לפרש על כל יחיד ויחיד, שמי שהריע מעשיו קצת, אינו זוכה לשתי שולחנות, וצריך לחזור על פרנסתו, ולוואי ששיג, אבל מי שלא הריע מעשיו, ועושה רצונו של מקום,

וודאי שאינו מקפח פרנסתו, וזוכה לשתי שולחנות, ואדרבא מלאכתו נעשית ע"י אחרים.

ודע כי מה שנתבאר שעמל ההשתדלות הוא עונש, אין הכוונה שעצם העמל הוא עונש, כמו חולי ויסורים ל"ע, שהענישוהו לסבול טורח ועמל, והסבל עצמו הוא ריצוי העונש. [ולפי זה השגת המזון והצרכים הכרוכה בזה, הוא רק אופציה לאלץ את האדם ליטול את ענישו לעמול ולהתייגע. ואין הדבר כן.] אלא הכוונה בזה שהעניש הקב"ה את האדם שכאשר ירצה להשיג את צרכיו, לא ישיגם כי אם בעמל וטורח, שהדבר שניתן לאדם מתחילה לפני החטא בקלות וללא קושי, מעתה יוצרך לזה רוב עמל וזיעה. והיינו שברכה זו שהיתה בבריאה של רוב טובה בלי טורח, ניטלה מהאדם ושוב אינו משיג כל מאווייו כי אם בטורח ובמאמצים. כלומר שאין הטורח עצמו ריצוי העונש, אלא העונש הוא שלא ישיג בלי טורח. ומאז אותה ירידה, קבע הקב"ה בסדר העולם שהשגת הטובה תהיה תלויה בהשתדלות ועמל.

וכבר בארנו בעניין מידת הבטחון כי המאמין יודע שאין הדבר תלוי בהשתדלות, אלא הגזירה שנגזרה מלמעלה היא הקובעת, הכוונה בזה, שאם נגזר עליו שלא ישיג לא תועיל השתדלותו, וכן יש שנקבע על האדם שיבואו אליו צרכיו אף כשלא ישתדל. אכן בדרך כלל נקבע על האדם, שלא ישיג חפצו כי אם על ידי השתדלות, ואם לא ישתדל במידה הראויה לו לא ימצא את חפצו, ולא כעונש על שלא עשה חובת ההשתדלות, אלא שכך היא גופא גזירת הבורא, שיוכל האדם להשיג חפצו רק בהשתדלות, ובלא זה לא ישיג.

כלומר, ההשתדלות אינו לא עונש שמוטל על האדם לרצותו, וגם לא חוב, ולא מצווה שנתחייב בה, אך גם אין היא הקובעת להשגת הצרכים. אלא מידת הפרנסה וכל צרכי ומאוויי האדם, ניתנים הם לו מן השמים, אולם הדרך לקבלם הוא דווקא על ידי הפעולות שנקבע בדרכו של עולם. ההשתדלות והפעולות הם סדר העולם שהקב"ה קבע שעל ידי פעולות אלו ישיג מה שניתן לו מלמעלה, ופעולת ההשתדלות הרי היא כהושטת יד לקבל את מה שמכינים עבורו.

וניתן לבאר הדבר במבט ופן נוסף, שתחילה ניתן לאדם מתנה טובה שהוכנו לו כל צרכיו והכל ניתן לו מושלם וערוך לפניו. ומשחטא פסקה טובה זו מן האדם, ושוב אין נותנים לו את צרכיו, אלא שניתן לו יכולת להכין ולעשות לעצמו כל חפציו. ומשום כך כל דבר שהוא חפץ בו נאלץ לעשותו ולתקנו עבורו בעצמו, על ידי פעולות או השתדלות, והבריאה רק מעמידה בפניו את התמרים והאפשרויות להכין לעצמו את צרכיו. והיה עונש זה לאדם הראשון מידה כנגד מידה, שחטאו היה בזה שרצו להידמות לאלוקים, וכדכתיב 'והייתם כאלוקים', על כן נענש שיאלץ לעשות הכל בעצמו.

האמונה, יסוד התורה

הגאון רבי רפאל המבורג זצוק"ל

איתא בגמ' שבת (לא). - מעשה בנוכרי אחד, וכשבא לפני שמאי אמר לו: גייירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת, דחפו באמת הבנין שבידו. בא לפני הלל, גייריה. אמר לו - "דעלך סני לחברך לא תעביד" זוהי כל התורה כולה וכו'. ואפשר לפרש שמה שאמר גייירני על מנת שתלמדני כל התורה על רגל, אחת הכוונה הוא כי אמרו ז"ל

תרי"ג מצות נאמרו למשה מסיני, בא חבקוק והעמידן על אחת 'וצדיק באמונתו יחיה'. נמצא שהאמונה הוא היתד שכל התורה תלויה, והנה הגר הזה, לא היה עדיין חזק כל כך באמונה כמו אנחנו בני ישראל מאמינים בני...מאמינים וכן גאות מצרים היה ע"י אמונה כדאיתא במדרש ויאמן העם...! אבל גר זה רצה שיאמרו לו איך נכלל כל התורה כולה, באמונה ואמר לו הלל דעלך סני לחברך לא תעביד וכו', וכיון שהפסוק ואהבת" לרעך "כמוך זה הוא כל התורה כולה, המשכיל יבין שכל התורה נכלל, באמונה והוא הבטחון בה' כי אחר שיאמין בה' בהשגחתו אז יבטח בהקב"ה ולא בזולתו ובקל יקיים מצוה זו ואהבת" לרעך שבו נכלל כל התורה וכמו שכתב בעל ה'חובות הלבבות' "כי הבוטח בה' הוא אהוב לכל כתות בני, אדם ודעתם נוחה עליו מפני שהם בטוחים מהזקתו ולבם שלם מחמתו מפני שיודעים שתועלתו ונזקו אינם ביד נברא ולא, ביכולתו ועל כן אינם מפחדים מהזקתו והוא אין מפחד מהזקתם וכשהוא בטוח מהם והם בטוחים ממנו יאהבם ויאהבוהו' וכו' ומי שאינו בוטח בה' אין לו, אוהב מפני שהוא כל העת חומד אותם ומקנא, בהם וחושב כל טובה שהגיע, אליהם סרה ממנו ואם תבואה רעה או, פגע יחשוב כי הוא מאתם ושבידם להעביר הנזק ולדחות הרעה, מעליו וכיון שכך חושב יבא בעבור זה למאוס אותם ולדבר עליהם ולשנוא אותם.

וחז"ל כללו דברים אלו מלות מועטות מעוטי הכמות ורבות האיכות ביומא דף לח "אמר בן עזאי בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך ומשלך יתנו לך אין אדם נוגע במוכן לחבירו ואין מלכות נוגעת בחברתה כמלוא הנימה", וראוי לכל אדם שיהיה דברי חז"ל אלו תמיד נגד עניניו ועסקיו ועל ידי זה יבטח בה' בכל עניניו ולא יבטח בזולתו אחר שידע שהכל מאתו יתברך ויחזק את עצמו באמונתו ובהשגחתו שהוא היסוד לכל התורה.

תלוי ממי אתה מפחד

הרה"ק רבי אלימלך בידרמן שליט"א

היה מעשה לפני עשרות בשנים, שהלך הגה"צ רבי יעקב לנדא זצ"ל, רבה של עיה"ת בני ברק יצ"ו אל בית השחיטה ב'בני ברק' (ששכן באותם הימים בקצה העיר בסמוך ל'בית החיים') אשר עמד תחת השגחתו לפקח על כל סדרי השחיטה מקרוב.

באותם הימים היה נהוג להשכיב את הבהמה על הארץ ולקשור אותה בחבלים בכדי שלא 'תשתולל', והוסיפו שמירה על שמירה להעמיד גדרות ברזל מסביב, שאם ח"ו יתנתקו החבלים אזי ימהר השוחט לדלג מעליהם ולברוח מאימת ה'משחית', ואילו הבהמה תישאר שם ולא תוכל להזיק ולבעוט בכל הנקרה בדרכה.

כאשר הגיע הגר"י לנדא ביקש להיכנס לתוך הגדרות לבחון את השחיטה מקרוב, וניסו לדבר על ליבו שלא יהיו להיכנס מפני הסכנה שבדבר, וטענו כנגדו, כי השוחט צעיר לימים הוא ובכוחו לנוס מיד ולקפוץ, אבל הרב כבר אין כוחו במתניו ומה יעשה אם שמא ח"ו יתנתק החבל, אכן הגר"י עמד על שלנו בעקשנות דקדושה, באמרו שאינו יכול לתת 'הכשר' אם לא יראה במו עיניו את השחיטה כולה מתחילתה ועד סופה, ונכנס למקום שנכנס ועמד סמוך לבהמה, ואשר יגורו בא... מיד לאחר שהוציא השוחט את הסכין החלה הבהמה להתפרע עד

להצטרפות לתפוצת המייל: shuly3910@gmail.com

בשבוע הבא יצורף גליון הפרשה בתפוצת המייל בלבד!

שהצליחה לקרוע את החבל ולרוץ בפראות כשור המועד' בתוך הגדר...
 כמובן שהשוחט נס באימה כשהוא מדלג מעל הגדר, ואילו הרב לנדא נשאר שם כשהוא רגוע ושלו ומביט על הבעל חי עד שהלה נרגע. לאחר מכן שאלוהו היאך הצליח לשמור על שלוות הנפש ולא התיי' רא לחייו באותם רגעים נוראים ומפחידים, השיב להם: "מי שמפחד מהקב"ה אינו מפחד משור! או שמפחדים משור ולא מהקב"ה או שמפחדים מהקב"ה ולא משור..."

ברכת מזל טוב
למרחיב גבולות
האמונה
בעיר אלעד
הר"ר משה פריד
שליט"א
 לרגל בר המצוה לבנו
שמעון נ"י
 יזכו לראותו ואת שאר
 יוצאי חלציהם
 ממשיכים
 את תפארת המשפחות
 מתוך אושר והרחבה
 לאורך ימים טובים
 ושנים
אמן כן יהי רצון.

בידידות נאמנה
 מביעים אנו את ברכתנו
ברכת מזל טוב חמה
ולבבית לכבוד
הרב אורן שטרן ורעיתו
שיחי'
בעלי 'דפוס שטרן'
 מרחיבי גבולות האמונה

 לרגל אירוסי הבת
 בורא העולם בקנין
 ישלים זה הבנין
 בבריאות, עושר ואושר
 עד סוף כל הדורות
אמן כן יהי רצון.